

Tumaz i huknav

Ma-aq tu minpakakaliva ang tudiip a, heza dau tu dadusa ka tes-aan, tupa-un sia masituqas a ngaan tu Vili-an, tupa-un sia masinoba ka ngaan tu Talum. Malalonkav nenka, musasu tu mangangaspaq a istamasazan amin. Madungdung a Vili-an, mazima ka Talum makunivkuniv. Uu tu tis-uni tu kilim i na pin-uni-un lavi-an a, samuq is mintumaz a masituqas, minhuknav a masinoba.

Madengaz in haan asang nai ka lavi-an, minsuuz tu tapuhalang in, mapatupa ka madadengaz tu na asa tu sibaqlu ki maqatba ang tu madengaz pin-uni lavi-an. Heza madengaz a tupa tu, na maqtu ka Talum pin-uni-un lavi-an, mopa uvaz-az ang a Talum, minsuuz tu istamasazan naip. Uu tu livingving sia lavi-an a bungu tupa tu, na masihal a, lusqa tu asa tu ni-i tu kopa makahapav a sadu-an, sia mastaan kasoqbungun i sin-iqumis, asa tu madungdung sinisnis, na tudiip maqtu mindangazdangaz mita. Mapatupa ka madadengaz tu na sia Vili-an a pin-uni-un baqlu tu lavi-an.

Telmadia in tu qani-an, ni-i ka Talum a munlulumaq, ni-i tu nepun tu masiku-aq, masalpu sia Vili-an a is-aang. Heza tu tastuqani-an, kedu-anan in a, maqenanqenan a Vili-an tudaukdauk tupa ki Talum ta tu, i-iti qan a asu.

Uu tu lusqa ka Talum kavavevi ni-i tu entalam, Tupa ka Talum i masituqas Vili-an ta tu, mal-u-ang iti, na matikhiv ang saak kilim i na konun. Ma-aq tu minanaq in i na konun tu titi tu na musuqis in, tundadaan naip a, saduu tu tas-a mano-az mapatas tu batu, siza-un istaa isqusqus haan issia tastulutbu, tuza ka lutbu tu mapataspatas mano-azdengaz sadu-an a manahipdengaz naip.

Tonahaan in katda-an nai ta tu huhul a, saduu ka Talum tu masabaq ang a Vili-an, tusqungun istaa ka tastulutbu maku-uni bihu maqusqus, miliskin tu ma-aq is mopa ta ka, na maz-av in nepa musuqis munhaan asang. Tispalkav in a Vili-an a, tinquz-a saduu tu mapataspatas musasu mano-az sia Talum a lutbu. Sabaas saduu anak-anak lutbu tu mavia tu mataqdung, kopin i ihaan kanum a maduqlas. Munhaan nenka danum taltuus a, ni-i in maqtu sinavan masuqis, maz-av in amin nenka musuqis munhaan asang.

Ma-aq tu haiphaip in ti ka, kathaan in nenka haan libus miqumis, min-uni ka Vili-an i tumaz, min-uni ka Talum i huknav. Peskatudiip, ni-i in nenka maqtu maluskun, mopa mapising a huknav tu biaoq is inbasun i tumaz ta, paaq pu-un masamu ata matusqung i дума tu bunun.

Makadim i itu-anak-anak tu tamasaz

Hineza qabas a toqlavdavus tu qaqaanup, atumasqengun nepa ki bunun tu qaqaanup, lusqa **hia** tu ni-i tu maqtu saduu davus. Hineza tu tastuqani-an, misbusukdengaz a bunun a, samuq is heza tatini tu madengaz a tupa istaa tu, “Uvaz-az, ma-aq is qabas in a, altupa tu miku-aq, malkama-aq, asa su-u ka tunpu kun tu ni-i tu lungulungu tu kong-a-an tosdidiip.” Tunaqtung in a madengaz a tupa ka, minlalav in naip, maszang matatesaq tu hineza bunun a binazbaz istaa.

Heza tu tastuqani-an, paqudan nepa bunun i davus, **tudiip** tu na musuqis in nepa mulumaq **a. Samuq** is latungqaz nepa haan daan. Tis-ama-un nepa ki tumaz mundadaza lukis a, pihanun nepa haan takidada-an istaa tu, na ispaka-un i luqi istaa. Munastu nepa haan lukis ta kilim i batu tu, na iste’luq issia misbusuk a qaqaanup bunun tu bungu. Tis-uni qan a tu kalinkazhavun i hivhiv a, tispalkav naip a, tinquz-adengaz naip, tinliskin tu leku-aq naip mundadaza haan lukis ti ka? Tisqa qan a naip siza-un a mata saduu ki issia tumaz ta tu luqi, miliskin naip tu ni-i, na ni-i ata kis mopa ti ki na mataz ata haip, miku-aq saak tu mavia tu minmazavmazav iskahahaan takidada-an i tumaz ti kis? Pinahiva naip maszang is liputniq masabaq a,

kamiing naip masasapsap tu duuq **tosdidipa-un** ang ta ka tunpu ka? Tinnahip naip tu idiip ang a tunpu. Kamiing naip maldikus i via. Miliskin naip tu, “Tuza tu unindengaz ang ai! Ma-aq is alni-i saak tan-a ki issia madengaz ta tu qalinga ka, nepas ni-i tu almiku-aq saak haip i.”

Mundadaza in lukis a tumaz, tangusun ang istaa sia luqi tumaz a bungu ku-uni-an i tunpu kali’luq mapataz. Tutuza ka tumaz a tu siza ki batu mundadaza haan lukis a takidada-an istaa, tan-a-un istaa tu sisis-an mesnanastu dalaq mananakis mundadaza lukis. **Ma-aq tudiip** tu sanhapav sia tumaz ta ka bungu ka, tesusu-un istaa maku-uni ki tunpu ta teli’luq. Sadu-an istaa ka tumaz a tu lusqa mesnadadaza lukis muqalqal panmangmang pananastu dalaq mataz.

Tupa nepa tu, “Ma-aq ata ka qaqaanup a, nanu ka tunpu tu ni-i tu maqtu qalmangun, mopa i-ita mita ka tamasaz.” Paaq pu-un, ma-aq a Bununtuza ka bananaz a altupa tu iska-isaq-isaq, asa tu tosdidiip i qemangsut, sia via, ni-i ka Bununtuza qabas tinquz-a nait minpising is saduu madadengaz bananaz tu tosdidiip i via, mopa masamu ka Bununtuza mapataz bunun.

Bunun tu min uni utung

Masa habasang dau hai, aiza minin pakaliva tu palihabasn. Tupa tu maza Utungan dau hai, mai'uini amin mas Bunun. Cisuni tu maun mas matah tu tai hai, makamkam at masunga amin lutbu. Masan kalavkalav naia mas lutbu at manka'kak kudadaza sia lukis, Dungzavin naia idadaza lukiscia min uni mas Utung saulaupaku.

Taihuan saikin cinahudas tu, aiza dau habasang minpakaliva maupacin tu, Isia asng tu bunun hai, mzima mapanaiav tu iskuzakuza, aiza tu tastuhanian tastu lumah hai, taudaniv mas bunun mapanaiav. Masa taunghu vali in, maza tainihuma hai, mapit'ia mas naispakaun bunun Mapit ia naia mas tai tu naispakaun mas maina iav tu bununcia. Makasa tu pinilumah hai midaz maluia mas tai sia ngul'a daingaz cia, at, niItu sususan mas lukis mapisdua maza sapuz a, tai hai nitu minanasuk, tu sinpit'ia at, matah daingazzang.

Islunghu in a bunun tu namaun mas pinit taunghuvali tu nakaunun hai, Cinbalain pinilumaha mapisdua mas sapuz, aupa mushuin a sapuz hai, Makazavin a baning, sinpit'ia tu tai hai maldadauk tu matahdaingazang. aupa maza mainaiav tu bunun hai masauhzang daingazin at, mapatupa tu; Katmangavin anastu at, nakaunun zami, i, masauhzang daingzin kaimin.

Masa minaunin naia mas matah tu tai hai, macinsu naia mankaka-ak, aupa masunga maza buthul tu minaun mas makamkam at, matah tu tai. Aipincin hai masan mintutus amin bunun mankakak, aiza tungnasia vahlas, malmananu huhud danum, haitu nitu minmamaz, aiza malkulapa sia ismut Mapapapah lisav, haitu maldauktu nitu kamaama tu kis'ukanakamkam, Mastatanin tu cintusa lutbu cinsungasunga amin kalavkalav at, iskadadaza sia lukis kikilim tu adu aizang lukis tu lisav namahtu mapis uka mas sungcin, haitu maldauktu uka mahtu mapisuka, makanadidiin tu isdalavdavin dihanin hai, macintus naia kudadaza lukis, dungzavin masan cinbuhai aupa masungadaingaza lutbu, maldauka buthul tu makamkam daingaz, Isaincia naia mankakak malbuhai isdumdumina dihanin. Maupacia tastu labian hai min utung, in naia. Masa kutunin tu istus'a hai, kilim a tastu asng mas maipanaiav tu bunun cia, kusia tainihumacia kilim tu masakua bunun maipanaiavi. Masa taunasian naia huma hai, kaz sadu mas idadaza lukis mavaivi tu lutbu at manka'kak. Aiza tacini madaingaz tupatu, sain hai sia mas maipanaiav tu bunun cia, kazin hangsia naia min uni mas utung tan.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【郡群布農語】 國小學生組 編號 2 號

Minang mas auksa

imita Bunun mais tupa mas tannin hai, aiza tu dusa istungangaan.

Tupaun a tasa tu iktuus, nii a iktuusan mahtu kaunun, haitu masubu mas saicia tu laas hai masial kaunun. maszang mas kangavas, siin salitung, aizang bunuaz siin vaivivaivi tu kanakaunun.

dusa hai tupaun tu auksa, auksaan hai siamas namincilas at haising, mahtu kaunun. maszang mas maduh siin mas paaz. Isaincin maku'uni mas Iesu tu haling tahu mas hansiap.

isian Maluku tu sinpinaskal tau bangkal maisna sian tasa sauluk sausian siva sauluk hai, maupacin a paitasan tu: muhna Iesu sia silas Kalili bunul daingaz masnava mas bunun. cisuni supah daingaz bunun at mapakinsasaing, kazin saia kudadaza sia hatu, at malanuhu sia hatucia. Hatu hai ingadah sia bunul daingaz, malalabas tu bunun hai kansisila sia Kalili bunul matuduldul.

mapakadahvi Iesu masnava naicia, masnava saia naicia tahu tu, itmantuka kamu taaza! aiza tacini bunun kudip minang auksa. masa miminang saia hai, aiza auksa lanasia silas dan, at kaunun mas hazam. aiza lanasia masuklakda, auksa hai maaipi mintalukai, haitu cisuni malapav auhsa,

masa taisvaliun, maza ispul hai islaizu, musasu tu ni lamis isngadah, at isbusluk mataz.

aiza lanasia masukansapuz, masa taliain kansapuz hai asninguna sinpinang, at ni tu mahtu kalas. aiza auksa lanasia masialan tu dalah, taldain at mavisik kalas, aiza minsus tu min maciun, aiza minsus tu min manumun, aiza minsus tu min tastu saba. tuhna Iesu tupa tu, maza aizan mas tangia mahtu istaaza hai, taaza amin!

sain hai sinpakadahvitu hansiap, maza auksaan hai pailas-uni mas Sasbinazdihanin tu halinga. lanasian mas silas daan hai maszang mas tai-aza halinga, haitu pansuu a Sataan antaban mas inaicia isian mas is-aang tu halinga. aiza maszang mas tai-aza halinga, haitu nii tu saungadah sian isaicia tu is-aang, mais mihiin hai macinsu mapacisu. aiza bunun taiaza mas halinga, haitu supah a vaivivaivi asning mas halinga tu tailian, nii tu mahtu kalas. haitu, aiza bunun maszang mas lanasian masi-alan dalah tu auksa, masa tai-aza a naia mas halinga hai malishut antala, at macislas a sinkalaas, aiza minsuus tu minmaciun, aiza minsuus tu minmanumun, aiza minsus tu mintastusaba.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【卡群布農語】 國中學生組 編號 1 號

Mucvai' a tesmumut

Minqalmang qabas sa tesmumut madin na malatpu' i ' ni'a bunun mimisbu qaqaup, maupa' i madia can bukzav tun na put mama'un ni takilu'dun tu qacu, ananqa mintuc ca bunun qaqaup pi mahiav usiza'an ni cui, al tupa tu masaupa qatungulan, vaqu, haluvatan, vahang, kamun, nining'av, hihilav, qamutic, sala',tun'ilan, sauli, qutun, buan, lituk, nungqaihan, havihalung, siqail, hinuqon, tuan, babalu', si'asik, iivut, pupuhut, pal'asangun, sut', sangqau'an, dahulan, qanitian, qalubis, tongkusaviq, mainuqanaz, laqaisan, babalu, tibaun, qaimuc, qali'dang, ludungqas, tahun, maqat cikaupa dalaq dika', mu'amin icia bunun tu mai'acang, anangqa maduka bunun mucuqes muncan mai'acang qanup pi azus sadu ki maibu'hav.

Heza' amin na tisuni minvaivi ka diqanin na mucvai' a tesmumt, maszang ngi talmadia ni tu qudanan na mataz za ismut, uka cia tesmumut ta kaunun, ananqa madia tesmumut ta mataz.

Cin opa'i pantungtung nga dalaq qi bintoqan tikic ca, mintun makazhav, mintun maklang nga diqanin, ni'in maqtu miqumic, ni a bunun qabas madia a, muazin min'uni qaqaup cin malka'iskan miqumic,

maisnacan qanciap mungquma, sepuk sidi, qanvang, tudipin na bunun minmadia. tiscia asa pidaing ngi sepukan qanvang, muqalmang mapapaloq'qi lukic kukuzaun, ananqa min'uka cia tesmumut ta dangi'an miqumic, heza tesmumut ta dangi'an ngabul min'uka'in amin. ican Taivang ti madia a qanvang, heza' mekuonav punpia qamisan kilimun, na uka'in amin sadu'an. maqat Taivang ti tu bunun ni heza' sinluc'an, muncan libus qanup, asa tu ni tu pimadia, uskunun paqusil ma'un, mopa'i ni'in na tesmumut minmadia. maca ni'in mucmuav ikma'ia ki avula', sik'tang, maqat dalaq di ka manadidip tu maba'qec, namaqa nastu dalaq ti tu pav va, namu'amin misbulbul namedaza' a danum. pindikla' i dalaq nastu ti, na malatpu' a bunun can dalaq ti.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【卡群布農語】 國中學生組 編號 2 號

qanvang cin titi'qanvang

uka'in makucia qanvang laqanvang bangkal han acang nam, qala maqa tastu'acang tu bunun na matumacqeng qanvang tu mineqdi kukuza paka'un tastu'acang, pangqa amin na tastu'acang ni tu ma'un titi'qanvang, tupa ka madadengaz tu, ni tu maqtu ma'un titi'qanvang. maca ma'un titi'qanvang nga na undulusan tis'ia, pangqa macam tastu'acang nga masamu ma'un titi'qanvang.

maqa munququma tu bunun na, qaltu ni'in na qanvang islaqanvang nga, picihalun tupa ka qanvang sepuk. heza han tanangaus si lumaq madaing maqatung'av tengul danum, opa heza' uva'az ita laqbuz za, unna danum sicupcup ma'uman, pacesan macuaz zi padan pakaun qanvang, heza''a ni'in islaqanvang tu qanvang, ita'un maloqoc mapaskuc, ita malisvala mama'un ma'uvul tu padan.

madadaqvas sa takan ihan sila ki qatung'av ta, maqa navung ngi takan na, takdadan qanvang lukmu mintuhivhiv, qelic sadu ki qanvang ihan taq lingkulingku. paskucun na qanvang, pangqa maqa udada'nan cia ka, kopa ki keduqpusan dun cia, i'ita tebilulu, malisvala daukdauk kucia ngulus mama'un tumaqai'ian ni ismut, ni tu lungu qalmang sibusbut dun asa maun ingalan tu ismut.

ita' 'a qanvang masicihal mal'u makucia visvis mavivisvis liu han hiku, macam uvava'az za asa katidu ki maqatumu madaing tu tian cia, opa mapising vaqa cia, muaz cam miningalan sadu.

taki'ita cam paqaqenan, heza' tu tastuqani'an, ihan na qanvang navung lukmu mal'u, ingalan cam matunu' hutan, mal'u cam sintunu' hutan na, ni tu qanciap tu cimaqa' ka mabatu ki taq, sasbai ka pantoqasun, pantotosbut ta taq man pok! panhan tian ni qanvang, ni a qanvang makua i'ita mama'un padan.

masan siza cam taq, mababatu ki tian qanvang, matu lopang, muaza qanvang mintangqa' 'a bungu pipitpit ta mata', ma'isqet mavisvis si visvis, malukmu tumakai'ian ni ismut, buntu'an zami ma'isqet mababatu, mucqa niap mindangkaz tu'ia tu vis! asa sisqat ti dun na **naminbac** zami, sadu ki temi qanvang minsuma angkuc ci qulesva sinap zami, masanmusbai cam telmananu tindangkul tinvasvas musbai'.

talmadin ni tu sadu ki qavang nga, matu moqna sadu ki qanvang nga, ni tu cia maqasmav laqaqanvang masicihal tumaqai'ian ismut tu qavang, cia ki ihan daza tomi tongqalili tu titi'qanvang.

Bunun tuza tu kaihansuman

Maaq qabas Bunun tuza ka, talmamaduq, paaqpun asa kis naminang tu taungusang lus'an i "lus'an minpinang". Kaupa painsanan kaimaduqin a, matusuqtis manahip lus'an i "lus'an andaza". Al tupa tu ma'aq tu islulus'an, Bunun tuza tu sin'iqumis qai, palisia amim talmaduqtun.

Haiza tastupadangi, bananaz a tupa'un ngaan tu Tiang, binanauaz a tupa'un ngaan tu Puni. Haiza tu tastuqani'an, maaq tamaTiang qai maquun i unququma'an. Saduu naipa sinsaiv Tama-diqanin tu dalaq mastaan tu matalbuq daingaz, sansuma a qaningu tu uvazaz'azang naipa tu, tama tina madasmadas istaa minang maduq, sansuma a maduq tu kaihansuman ai!

Kitngaa matusalpu tinliskin mudanin nastuti tu tama tina, miliskin naipa tu, nakilim sisuqais saak Bunun tuza tu kaihansuman, lainiqaiban tu sin'iqumis. Paaqpun, mapatupa isiata binanauaz tinaPuni tu, "Duuq maqtu ata minpinang maduq!" Antalam tinaPuni tu, "Namaqtu i! Tanamun mita a dalaqun, duuq kasihalan minpinang maduq." TamaTiang qai kitngaa minpinang maduq, tuza maduq tu matalbuq daingaz. Tastupadangi mastaan tu manahip daingaz, maisnahaan minpinang, maqusva ismut, manatu, sauhaan kalaas, mapapaungqul madaupus a laas, mastaan manauaz tu maduq.

Qaitu, maaq qazam a, kamimiing tungqabin maqaqainan sadudu tu, namunkumbu ma'un i maduq tu laas. TamaTiang qai daqdaqanin mintitivi maduq tu tal'ai'an, duuq aminun qazam ma'un. Daqdaqanin muskun qazam patungqabin mapatindangkul, mintun sadu'anan tinaPuni tis'uni mapusbai qazam tindadankul panmangmang saqsial tiskapat. Daqdaqanin panpataz mamuqu a lutbu. Mapatupa tatastupadangi tu, ni'in maupati, nadungzav a maduqun aminun qazamtun ma'un.

Paaqpun, maaq tamaTiang a makusia mataqdung tu ami masubu maduq tu didingalan, qaitu, tinsu'un qazam labuat ami. Muqna tamaTiang masalpu miliskin tu, naminkaku'aq i? Muqnang naipa tanam mabaliv masanglav tu ami, tatas'aun a maduq masubu, kastanun talpatazun kuzakuza. Qaitu ni'in a qazam maqtu munkunbu haan talmaduqanta ma'un ai! Dungzavin a tamaTiang sidaing sumbang, musasuu tu manahip kamaduq i, mapalanpaungqul a sina'ima'un. Tuza tu matumasqing Tama-diqanin tu sinqaqaipu, maqtu'in ukaunan Bunun tuza tu kaihansuman siin lainiqaiban tu sin'iqumis.

Sintoqumis

Tan-a-uk sia tama-Qesul a seng-av tusqitdengaz luklas zaku tu: “Min-anuqu-a in! Min-anuqu-a in!” Idiip ang a Abus, Savi siin Ali masabaq ang. Minsuma Tama-Qesul maskalun zaku tupa tu, pinkelasi nengkun, kavavaa taldaqis i na tangus ang ata kuskun ma-un petulaqbing, mopa na medakis ata munhaan meqabasan mita tu lumaq. Saduak a Ali tu minkelas, at kan-anak munhaan taltutusan ta taldaqis. Pinkelasuk a dadusa binano-az un, taqu-ak tu na munba-av ata haip, tinsuu nengka amin mesnahaan sapalan ta munastu, at taldaqis.

Mama-un ang saam qesing a taqu-an saam tama-Qesul tu: “Ma-aq is ihaan medakis ata munhaan qabasan mita tu lumaq a, ka-a tu katmang pataqusngi, ka-a tu katmang tumumuqmuq, na paqenanan memadadengaz.” Mina-un in saam qesing a, dasun saam tama-Qesul me-opa ludun mananakis munba-av. Tunbantas saam mesnahaan bukzav mananakis tunlansan daantikis, ni-i tu zaav. Tupa Ali zaku tu: “Sadui tumaz a!” “Sadui tumaz a! bisukbisuk haan nastu lukis un.” Tuza tu sia qan a tumaz, tuza tu madaing tu tumaz! Samus qan a sadu-an saam tumaz ta ka tinsuu a tumaz a tunkalapat mundadaza lukis samamantuk zami ka minpising saam. Matisbai saam

tindangkul kanlavi duma tu bunun, panahaan in Kasing a pulambu in saam tama-Qesul hezang duma tu tes-aan, taqu-an zami nengka tu: “Sinadu saam sangan tumaz qe!” Sadu-ak sia tes-aan tu daqis a maqanuas salaz!

Hadasun saam tama-Qesul me-opa meqabasan tu lumaq a, taskun saam mantataluq mudandaan a, samuq is mulingku ka Aliav a, aiu dau! musziq dau a hinadas istaa tu na iskusia lus-an tu kamasia siin tamangu ka. Ai dau! uka in istaa ka na iskusia dau! Paaq pu-un, mananulu saam daukdauk mantataluq mudandaan i, sanbiaq is na maszang Aliav ta tu mulingku. Malangat in tu makahaan in masonqu-an tu daan, ni-i tu niapniap a panahaan in meqabasan tu lumaq desiq, i-ita saam maltatala duma tu tes-aan, ni-i tu zaav a minsuma in amin. Uqna-un saak tama-Qesul maskalun tupa tu: “Punhapavav amin a na iskusia lus-an tu qemqemangsut.” Siza saak davus, simal, konunkonun, kamasia siin tondada-an mapunhaan tanangus lumaq, at kitngaa in saam todaniv memadadengaz, at lus-an.

Matumashinga mas mamangan tu kakalang

iskalunan a Salizan mas hudas tu, kusiana sivsiv munaul, aupa ukain isian taluhancia danum, na-ukain mahtu ispit-ia mas haising. madas a saia mas is-unanaul tu batakan kudiip, masa daunadiip hai, usaduan a saia mas supah tu kakalang, aiza ingadah sian danum, aiza i-apav sian sisila. at miliskin a saia tu namadamuta i, na-pandian mais maunin pinittaunghuvali.

anvauun Salizancia a bitmuzan mas danum tu batakan, musasu andikus mas tastusivazun tu kinankanan, mathuzashuzas a sais kusian mas taluhan, makuvivkuvik malala mas hudas tu: hudas! minsuminik tu minunaul, musasu maidamuik mas supah tu kakalang, na-anatun sanganin tu na-ishuul mas pinittaunghuvali, na-aizaanta mas manambuh tu bandian.

Masa ta-aza a hudas hai, ciklah tupa tu: taimangaz! mazava madamu mas kakalangtan i! suhaisav a kakalngan mapunsian mas inaicia tu dadaingian! cinsaimangsaimang a Salizan at antalam tu: mavia kakalangan tu nasuhaisun i? manambuh aupa sain kaunun hai. tupa a hudas tu: natahuunkuas mas saitan tu hansiap at suhaisav a kakalanga mais tai-azain.

kakalang mas Bunun tu mapunahtung hai, maisisian masa laning-avan tu tus-a. saduav a imita Bunun kakalangan i madanghasdanghas, aupa kudiip

saia mapusbai mas palaning-av dalah tu ivut hai, mapalkapataz, maku-uni a ivut mas isaicia tu ikul maluludah, at kalidanghasun a itukakalang lutbu. tudadu a Salizan antalam tu: maupacia hangsia.

tupaang a hudas tu: usaduanangas mas inaicia isian iku tu hanuaz ha? antalam a Salizan tu: usaduanik, haitu minikuabin a saia tu hanuaz i? tahu a hudas tu: masa pakasian a kakalang mas ivut mapalkapataz hai, intauvitvitan a isaicia iku mas ivu, paha saduav a patasa i, maszang mas itu ivut tu ngulus tu tail-iaan. haitu nii a saia mapisingng, muksiahu makanadidiip tu macinhanba, kinuzin taivaiun saicia a ivuta, kaazin ivuta macinkaukaus tunghabin sian hutun. cismaupacia, niiin a dalah laning-avan, musuhis a bunun malinaskal munghuhuma, masvalavala minghumis.

nii a itukakalang hanuaz a isnanasnas, mani mas sinpanghaal tu minindangaz a saia mas bunun. paha katan Bunun hai, asa tu tatahu mas imita tu uvavaaz tu: masamu mapataz mas kakalang.

masa tai-azain a Salizan mas ituhudas tu haling hai, macinsu minsalangka at maku-uni maz-av tu is-aang, masuhis mas tastusivazun tu kakalang punsian sivsiv.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【郡群布農語】 國中學生組 編號 4 號

unulan tu hanian

Aiza a tacini issuian tu bunun, mais muskun mas дума tu bunun hai, mazima makuniv mas isaicia supah tu sui, haitu, makanii a saia malinaskal, aupa masalpu a saia i nii tu haiap tu napu'isaun a suian madainpus at namalsisial. kaupahanian a saia cis'uni mas supah tu suitan mahanivaang, nii tu mahtu masvala minghumis.

Aiza tu hanian, mal'ampuk a bunun hai, maupacia a saia makukuniv tu issuian. cisha! unulandaingaz at cinghuzahuza amin a bunun, cintaimang amin a bunun, nii tu haiap tu namasikua, masa minmak'avin a bunun hai, pan'ukain a unul. malnanau hai, aiza tu tacini a madaingaz tupa tu, “ masa sangan tu unulan hai, maaz a imuu iliskinun? ” masa tunahtung a madaingaza hai, kaaz amin a bunun mapasivitsivit at ciszang tupa tu, “ namaazang bin a inaam mahtu iliskinun i? ” kaaz amin cinghuza istaimang, masa dungzavin uliskinan tu namacisbai hai, panlunguin a unula.

Tuhnaang a madaingaza tu, miliskinta mas sangan tu unulcia, anatupa tu issuian a kasun, mais nii hai mahanglas a kasu, mais palungkaduu mas na'is'ataz hai, niin amin a iskakaupa a pinmaaz, isuu iskakaupa tu sui mais

nii tu pavazun mas isuu tu mailangna makusia hai, nakaaz ingkaduan mas дума tu bunun makusia.

Paha, is'indangazav a isuu suia mas bunun. mais supa a bunun indangazan mas suu hai, na'istahu mas naicia a isuu masial a sinkuzakuza, muksiahu nasaunbaasan a kasu mas naicia sintauhumis, muluslus minasian mas isuu tu mailalangna, masial aupa mais maupacia hai. anamatazta amin masa sangan tu unulan hai, ukata haiap tu makuabin mais matazin i?

Antalam a isuiana tu, aiskai! muliva hangsia a inaak iniliskinan. paiskalaupaku a saikin hai, nasi'apav mas sui tu is'indangaz mas makanhanglas tu bunun, ispatauhumis mas inaak tu mailalangna.

Kaaz a avadiip madaingaza a pissasauhdung malngingiit, maisna'is'aang tupa tu, uninang mas hanian tu unul, aupa taivuhvuh at tai'apav mas itutais'aan masial tu iniliskinan, paha ingkaduanin a bunun mas mamantuk tu sininghumis, mapindangazdangaz, malinaskal.

ki'eciyan tua salapeljan

kamakakincengelj aken kaniciu, izua aken a pakasarungua'ngua' a
kivangavangavang tua ku tingnaw. manu izua za ita a salapeljan miperper a
mata ku mudingan, kamigagua aken miperper a vaik timadju.
inikacuay izuaza ita a salapeljan, i tjai'ayaw tjanuaken a pacacikecikel a
miperperper. manuseceker a itua ku djapalj, ku papiculen a djemukul ljakua
inika namapadria miperper a vaik timadju. manumangtjez uta timadju sa
seceker uta a itua ku djapalj, ku sizangal a djemukul, manumacay azua
salapeljan a itua ku kaviya'an, sa djamudjamu'an anga a ku djapalj katua ku
lima.

ka uri ta'ed aken ka'ezemezemetj, selangeda aken tuazua ljingaw
nasalapeljan a “ung ung ung ayaya a pasatjanuanuaken, sa kacen aken a
pi'imi, ku sipapicul a djemukul a pasatua ku 'imi, inikana mapadriya 'adaw
kipasainu anga, nademudududu aravac. manuka uri sekata'edanga aken
mangtjez anga uta sa kacen aken a pi'imi sa vaik, nuikanavalj anga i kaviri
anga a matu kipudjaulj tjanuaken. galemgem aken, ku luteluten a ku
siyuc a kivalj tu ki'eciyan tjaicu a salapeljan.

inikacuay mangetjez a salapeljan sa seceker tazua i tjai'ayaw tjanuaken
a kupu, ku cidingen a ku lima sa benasi'itj a pasazua, inikanamakadjame'
maviladj isauniuni a salapeljan, mapadriya a kupu sa secaca' a pinikupu a
zaljum, galemegen aken aki'azalj tjaicua salapeljan, hen! tjara ku su
djame'en ayaken. ku pudingkiyan sa patagilj a karim tuki izainuan azua
salapeljan. manupacun aken tazua drusa a salapeljan a naseceker itua
djeljep, kipagalju aken a ljiadjed sa ku djemukul a pasazua “piak’’aya,
sa'etju aravac a ku lima tua ku djinukulan, manu macay anga azua
nademudududu a salapeljan.

kicauv aken a mita'edan, sagemucugucuguc ta ku 'imia sa nakipadjele
a takaljava tazua salapeljan, manu inikacuay ha! ha! ha! ku ri'iljen, izua za
ita salapeljan a mangetjengetjez, izua nuljiadet izua nuljaicada neka
nurekutjan matu kipudjaulj tjanuaken. izua anan aken a ki'adi'adilj
kacuay anga kaljiadet ta ku ngere' ku djukulen a pasazua manumacay anga
azua namica'ica'iyen a salapeljan.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【北排灣語】國小學生組 編號 2 號

sizaqazaqaw a tjaucikel tua patjara umaq a qinaciljai

ka pulavalavai amen tua kaljazalangzangan, kacuin aken ni kama a sema kinalivuan i Payuan a kivantavang, sa ke pakipavala-i tu kedri tua kakudan a kasicuayan nua kacalisian.

tuazua ka uri djemaljun anga men i zua sa ne tjemavang a kemasi cadja tazua umaq a qinaciljai, kirimu aken a talimuzaw. “uzi kasicuayan ka namakakaizuazuanan a umaq a qinaciljai, tjaparamur anan aravac a sitalidu nua qinaljan imaza, maru kamavanan anga a naqemazaw i tavikilj tua gadu,” aya ti kama a tjemaucikel tjanuaken.

pai tjumaq amen tua matjaita a qinaciljai a umaq, manu pacun aken tazua paljing a teku aravac, nuka tiaken a kakedrian uta zemazukuman aken nu tjumaq aken.

ku kivadaqan ti kama, “aki masa kinakakedrikedrian nua se Payuan a caucau a sicuayan?” a aya.

temvela ti kama, “ini lja!”

“aku manu tekuin a maya azua paljing?” ku ayain a kivadaq.

pai tjemaucikel ti kama.

“kasicuayan liaw anan aravac maqaqeci qeci nua marka qinaljan, siniljakev tua tja cemkemkelj a siniteku tua paljing, pai nu uri tjumaq a mapadrang a qalja, tjara kipa qelicing anan kilapai sana tjumaumaq.”

“azua tjapazangal, kasicuayan a tja sevalitan seleselemen a pi tjumaq, manasika a timanga a tjumaq tua tja umaq tjara zemazukuman anan a paqaljai tua tja sevalitan, sana ka makayanga a seljenguaq a tjumaq.”

inika amin, tjaucikelan anan aken ni kama tu neka nu sinidjukic a simintu nuka kedri tua i qinaljivan, ljakua nu kaljaqudjajlan ini angata ka tjemuzuq a tja umaq a qinaciljai.

“aicu mavan a caquan katua ligiljan a kinasicuai nua se Payuan zuku, qau aicu siqaljivan tua umaq a qinaciljai kinicual tua kinaqauljivanan nua kamavanan,” aya ti kama.

ka tjemaucikecikel ti kama namapacun azua kisanazua nimadju tua Kinapayuanan. “aicu a patjara umaq a qinaciljai liaw anan aravac a sizaqazaqaw a tjaucikel, kudain nu ljemita aya mun!” aya timadju.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【南排灣語】 國小學生組 編號 3 號

nakisan qayaqayam a marekaka

izua tjaucikel a sicuayan a pakatua ngangay **katua** tjugeluy, aicu a milimilingan masan liyaliyaw a sitjaucikelan. tucu, a uri ku sitjaucikel imaza tjanuitjen, mavan a ku linangedan a sangasanganan.

izua za macidilj a kina, vaik a makavuavuan a kivurasi, sa na kemacu ta aljak a madrusa a vavayavayan, azua marekaka a tjavulung na semevalj ta kaka a tjaljaljak, sa masa maculjanga azua sinevalj a kaka sa qaung, qivu ta kina azua tjavulung a aljak, “ina! ina! maculjanga ku kaka, patutui” **ayain a kina**, tevelain na kina, “mayanan! kivurasi anan a ken” ayain, sevaljen a kaka sa kaljavaljava ta kina, manu kamayan a qemauqaung a kaka, sa kiqaung ta kina a kaka a tjavulung tu “patutui anan a ku kaka, maculjanga ravac” aya, “mayanan! kemesanan a ken” aya kina, manu ka makakesa a kina, kacuin a kinsa vurasi a sema vavaw ta kalucukuc sa kan timadju a macidilj.

maculja ku kaka patutui nu ayain nua tjavulung a aljak, **vuljuqan tua sinungicu ta vurasi a aljak a pasa tek**u, ljujuin na kaka a tjavulung sa kisekisi ta kaljusekusan a ngicu sa pakanan ta **kaka a tjaljaljak**, anema sikavetu tangicu, kamayan anan a qemauqaung a kaka a tjaljaljak.

ka makakan anga a kina, vaik anan a makavuavuan. qivu anan ta kina a aljak **a tjavulung** “maculjanga ravac a ku kaka, patutui anan” ayain. “mayanan! pasaljaving anan a ken ta ku kinikakesain” aya a kina, sa puntalj anga tjumaq a kina, ini anga palikuzen a aljak a madrusa. sa maljavar anga marekaka tu “masa masengac a tja kina tjanuitjen, bulay a kisan qayaqayam itjen, nisunay a tjalikuvalj, niaken anga sialja tu tja sanpalaljen a paru qayaqayam tu tja si inlayap” aya tjavulung a kaka. ecevungi anga nu icavilj aya, sa patjatjuvaik anga **minlayap tiamadju**.

ka miseleman anga, ini anan a pacun a kama ta aljak a madrusa, “ainu anga tja aljak” aya kama, “kivangavangavang i djalan” aya kina, vaiken a karim na kama, manu **ini a djumak anga kama tua aljak**.

pai ka madjaljun ta cavilj tua kinaljavaran tu siucevungan niamadju itua kina vatayan niamadju a zikang itua masulesulem, avan nusika nu igalju itjennumasulesulem, tja langedan a ngangay! tjugeluy! ngangay! tjugeluy! ayaya.

avan anga aicu a tjaucikel nu i kavuavuan itjen, nu masulesulem, tja langedan a zaing na qayaqayam a namaya tucu, na temaljiti angata.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【南排灣語】 國小學生組 編號 4 號

malalumalj a mekelj a kuning katua tjangurunguru

seman paqeteleng aravac a kuning tua ginaljuan nu djemavadjavac a tjangurunguru, tjaliyaw nu misakemudamudan a kuning a seman paqedeleng sa qivu tua tjangurunguru a mayatucu “ nu mekelj aken tu tadjekuacan, kisun a 3 a tukiyan(zikangan) a djemavadjavac pai ” ayain ni kuning. ljakua inika napakapaqulid tusa kai ni kuning a tjangurunguru, saka uri malalumalj timadju katua kuning, tuki tima angata a uri tjaisangas a djemaljun tua pinnetj tu djaljunen niamadju.

kapatagilj a mekelj tiamadju, kisamulja sa papedjaljaw a mekelj a pasaqayaw a kuning, gamaljugalju a kitjavilivililj a tjangurunguru. djaljaw a paqulid a kuning, pinalamua mavavaik anga aravac tiamadju, kapalikuz ti kuning inianga ka mapacucun ti tjangurunguru, kinemnem timadju “ tjamanguaq a taqed anan aken, kumalji akemuda iniangata kauri makavuta tjanuaken ti tjangurunguru ” aya. pai sa napaparangez ti kuning sa kisili tua qaciljai sa sekataqed.

segaljugalju a tjangurunguru, ljakua iniangata ka malunai timadju, kisamuljamulja sakamayan a mavavuvavui a pasaqayaw, pai kacemalivat timadju tjai kuning, varequirequng anan ti kining, uitu langasengasengas, tu

mapurpurpur, tu namaqusaw, tu na mazeli anga ravac timadju, ljakua na kiqadilj sa papuljapuljat tua picul a mavavui a pasaqayaw timadju. pai cuai aravac timadju i djalan, ljakua kavililj anga djemaljun timadju tua pinapapenetjan tu djaljunen.

ka paceged ti kuning, pakirarimurimu turi djemaljun tua pinnetj tu djaljunen, ljakua kaljavaljava anga ti tjangurunguru tjaimadju izua. pai lja kakedriyan, kinemnemu taicu a malalumalj nua tjangurunguru katua kuning tu anema sinika tjamakaya nua tjangurunguru?

ui tu gemalju aravac a tjangurunguru, ljakua inika malunai timadju, sa kisamuljamulja sakamayan a mavavuvavui a pasaqayaw, pai kavililj anga djemaljun anga timadju i tua pinnetjan tu djaljunen niamadju, kapaceged ti kuning sa ki papaulingaw papedjaljaw a mekelj a pasatua pennetj nimadju tu djaljunen, ljakua cuai anga ti tjangurunguru izua kaljvaljava tjaimadju.

ui tu martimaljimalji a tja caquan kata tja picul, Kumalji a segalju itjen ta tja kemudanga, ljakua nu qiqadilj sa pazurung itjen a kisamulja, tjara maqati itjen sakamaya tua kemudanga.

lutjuk kati'am

izua za mare'ali tia lutjuk kati'am. " 'alian ari ki'a'ilji " aya ti'am tjai lutjuk. " ari " aya ti lutjuk.pai sa vaik tia mare'ali a ki'a'ilj.nu kemali ti lutjuk savid a namapacek.nu kemali ti'am, kakudrakudralan. " su kudain 'alian nu kemali sun? nu kemali aken mapacek sakamaya, " aya ti lutjuk.

" tja pacekan a tja lima, 'alian " aya ti'am.pacekan aza lima nimadju, " anananana, " aya ti lutjuk; " aku nu ku pacekan sa ku lima 'alian, sa'etju? " aya ti lutjuk tjai'am. " manu, paceki a su lima, nu aya ken, su pacekan a su lima? " aya ti'am. " manu, se'asu a su lima, nu aya ken, su se'asen a su lima? " aya ti'am.

" pai ari tapii anga, 'alian " aya ti lutjuk. " ari, " aya ti'am.pai vaik tia mare'ali a temapi. ka makatapi, " pai katjaisangasu, " aya ti'am tjai lutjuk. " pai, " aya ti lutjuk.lemdep ti lutjuk.malipat a kula, sevacavaca' a'ulu.

" pai anga tisunayanga, " aya ti lutjuk tjai'am." pai, " aya ti'am.lemdep ti'am.kacuaiyanga masukiljaljavaanga ti lutjuk.manu kemalikali a kisuteku tua tinapi niamadju.pai kanen aza kakudrakudralan ni'am.pai ka makakan

tazua kakudralan, malap tu ita taza ci'av,sa 'areangalji ni'am.tevuta na'emareangalj taza maruci'eljap.

" inu sun, 'alian, " aya ti lutjuk. "emalju'aljup aken tusa maruci'eljap, " aya ti'am. " ari 'alian, tja sutapiavanga tja tinapi, " aya ti lutjuk. " ari, " aya ti'am.pai vaik tia mare'ali.sutapin ni'am. " ainu anga, 'alian, a tja tinapi? " aya ti'am." 'adav, " aya ti lutjuk.

" pa ari, 'alian, tje'acangi numaya.nupaceriri' ki mavan a nakeman.nu berukberuk nu aya ika uri nakeman, " aya ti'am.pai tje'acang tia mare'ali. " pai katjaisangasu, " aya ti'am tjai lutjuk." ciriririri', " aya ti lutjuk. " pai, tisunayanga, " aya tjai'am." beruk, " aya ti'am. " pai ari, 'alian.saka ika tisun a nakeman tua tja tinapi? " aya ti'am tjai lutjuk.

" pai ari 'alian,paljaljamayi. " aya ti'am tjai lutjuk. " ari, " aya ti lutjuk. " mayanan, " aya ti'am.pai kemali a kisamulja ti'am tua kalipatan nimadju.ka makakali, "paiyanga, 'alian ljiatepetepezu. kipapaulingavu, 'alian, " aya ti'am tjai lutjuk.pai ljiatepetepez ti lutjuk. " paiyanga, " aya ti lutjuk.sa ljamain ni'am.manu maljengis ti lutjuk. pacunan ni'am.nadrungaljis anga ti lutjuk.sa izuanga na masuram ti'am, aicu vaikananga ken na ku 'ali, kedayinanga ken aya ti'am a 'emau'aung.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【北排灣語】 國中學生組 編號 4 號

kakica'uanan a makagadu

titjen a kacalisian imaza, savida nakemasimaza tua kadjunungan tua tja sikavaljut. a tjaucikel natja sevalitan, uwi tu 'emaljup itjen tua tja sikavaljut, ljakua palisi a ljemeliav a kisacemel, manasika nakemasimilingan itjen a kacalisian a 'emalju'aljup, ljakua inikama'ulip'ulip a sacemel. namayauta nu tjepana, semadrapulj itjen sakamaya, nu makatju'etju' tja siberber a pasapanain, ulja malingac a ci'av sa makayanga tja lapin, azua a namalaulj a ci'av inika nasepalingac tua drapulj kicemikel angauta, saka azua i pana a zaljum kamayamayan a naljamecav inikasikakuda.

aicua patjara 'emaljup inikamanu madjuludjulu, izua namasanpidalj a sinitjaucikel a tja kakeljang an a tja kakitulan. asangasangan, nuanema a sacemel kipakim tua anema a kakanen, pay aza (lava) keman tangaingav na dja'as, 'aljinglud, sukang. aza (vavuy) keman ta namakelu a vangalj na'azavay kata navelu kata na ljawzung a 'aljic. tjengelay apakazuz ta tjevetjeveng a tjatjan a murikakanen. aza (venan) keman ta'aljic na viljua' tjengelay a pakazua ta kasikasiven. aza ('aya'ayam kata butj) keman ta tjavuvuk kata vangalj na 'auc. aza(takec) keman ta vangalj ta kaingaingav,

tjengelay apakazua ta ljaviyaviya kata izua zaljum. aza(sizi) keman ta'asav kapaz, vaudj, cemel, tjengelay apakazua ta djangdjangas tua cevaceva.

aza(cia) keman tavangal na'aludjelj kata na valjvalj, tjengelay apakazua tua puvaljvaljan katua puvana'an. sika nudremingay itjen ta (cia) kemim itjen tua cinuvu'an na valjvalj, tjara izua tja djumaken a nginadringadran kata 'elju. aza (vavuy) keman ta namakelu avangalj nua 'azavay nua velu kata nua ljawzung a'aljic kata kuilj. tjengelay apakazuz ta tjevetjeveng a tjatjan a murikakanen. vanusika nupu'aljengetj nupuseluc ta vavuy, kana izua namakeljang a kakikanan, makaya ta pu'aljengetjan kata puselucan a dringay.

sika aicua 'emaljup inika amina su rakacan, kilaying sapisusu tua kaljatepesan; nukaljavevean icengceng a maudjalj saka ludjuludjuanan asacemel. inikamagaljugalju a cinunan, napulingalingav tua sipaljakevan ta makagadu a sacemel katua pasusu tua sikudakudan nua 'emaljup.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【中排灣語】 國中學生組 編號 3 號

quma ni 'ama

izua za quma ni ama, pinapungadanan tua i Tjumalingalingac, ni vuvu a sinipa'itjuaya tjai ama. paqenetj a'en ta kakedrian amen, 'acu'acuin amen ni ama 'ati 'ina a semamaza. ini'a cemadja tua nia qinaljan, lja'ua izua za mazeljaya sa se'uya a djalan, 'umalji a utubai ini'a maqati a djemaljun, nu zeljaya men mudjaqit amen tua nia zalangzangan. 'asi'asiven a penalinguljan, izua bakiya a 'asiv, a ljisu, a savi'i, a raying, izua qayaqayam a zemaizaing i vavav tua 'asiv, matu semenasenai, ini'a tjen a paqenetj tua tja zeliyan.

aicu a quma bulai aravac, a 'i pasa qayav izua gade 'atua pana, a 'i pasa kaviri tja pacunan a qinaljan, nu maledep a qadav sa qadavan a kaidang, ini'a tjen a masupil a pacun tua 'inabulay. azua kaidang namaya tua sipaizan a namacela'. 'inemenem a'en tu kikai a namasengseng, manu tjemauci'el anga ti ama, 'emeljang a'en tu cinaucau a lemima a emupu a semapay cu a kaidang. " cemalivat anga tu pida puluq a cavilj, mavan a si'aizuanga na su pacucunan a kaidang aya ti ama! " ta lemandga 'en, samalji a'en! aidriva aidriva..., samalji a'en aravac tua 'inipusengesengan nia ama. aicu a imaza, tinaleman anga tua vasa, vurati, vaqu, padai, ljamljam, pa'etjav, pu' 'atua

ljaceng, semamalji a vangalj a 'a'anen imaza, mavan nu napapeqaca tjanuamen. izua za tapav ni ama, nu 'alja 'ivasan nu 'alja 'ivaquan, tjimaza men a siyuljay, tjalja paqenetjan a'en tua zemazav, temalidu a sizazav ni ama, izua ladruadruq a qadjai, pinacaingan tua vatjukutjukun, sinipalingulj tua puvaquan, nu tja lakacen a qadjai, kalungkung a vatjukun, sa 'isaseljang amen a wui. wui. wui. aya quliyav, mavilad a qayaqayam, djemeli amen sa padruqaqa, izua za sinan caucau a kakaka, siru'uru'utj tua qayaqayam, maljian tua penapedjeli, tja temalidu ti ama i Ketja, na 'emacu tua pabuciku, nu padji'ec tua pabuciku, mavilad azua namaqupuqung a qayaqayam i puvaquan, ini'a puzikang a 'eman.

qivu ti ama a mayatucu, paselav aravac a mare'a vavau i zinazav, 'inan anga 'u talem, pacun tu vuluvulung a'en, ini'a mare'utj tjanua'en, sulaic aravac, seman vatu tjanua'en pai! ui tu ne'anga nu 'u picul, ini'a navenalanga qemuma, a'i 'emuda nga 'u quma? timanga za uri qemuma tucu? ai... yanga sadjelung a 'u varung a lemandga, ai... driva a'i 'emudanga a quma ni ama? ayatua salim anga itjen tua 'ipaisu tua 'itulu, aicu a vinarungan ni ama a'i tima 'emeljang?

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【中排灣語】國中學生組 編號 4 號

tatuluhan ni vuvu

izua ta kuvarung, ti vuvu i Ljuzem mavan nua tjalja nanguanguaqan a caucau i kacauwan. iniyake selangeda tu izua pinakisankuya nimadju, iniyake pacun uta tjai vuvu tu remumalji ta timaimanga, na saceqalj sakamaya a kinamudinganan nu secevang tjaimanga. ti vuvu macaqu aravac atjemaucikel ta milimilingan kata semenay ta si kivantangavangavang a senay na kakedriyan. a kinatjengelangan a keman nimadju mavan a vurati. izua nu tjevasain sa siyav na ta vutjulj, izua nu vineljukuin sa puqecevi ta cinavu, izua nu rindraridren sa pupaketjavi, izua nu si pakesa ta paday, malaing tu kudain a kemesa ni vuvu a vurati.

ika masutjaucikecikel ti vuvu, liyav aravac a situlutulu a sipazazekazekatj tjanuamen. nu keman itjen a kakedriyan, nakua keman ta kakudrakudralan ta nasanguaq a vurati aya, maruqu mun nu mavavua mun aya ti vuvu. tja sipasangav tjai tjama tjai su vuvu a ramaljemaljeng a maluljaluljayaya. nu seman siyav ta remapanan, iniyake pavavala pacun tjaimadju tjuki tjaisangas a keman ta malaing tu ciqav tu quzang tu gang. semiyav timadju sa sipasangav sakamaya tjanuamen a pinicekelj a nasanguaq. izua sinitjaucikel uta nimadju tjanuamen ta nakuya a keman ta

tjulja a kakedrian aya, mavuca mun aya ti vuvu. aicu a tatuluhan ni vuvu tjanuamen, nakuya maramilj, nakuya patalaq, nakuya ika kemeljang ta kipasiangav aya.

rupakisamulja aravac uta ta kitulu timadju. maljiyananga a nu sinljavakan a zidai aya, nu ika tjen a kikavecengel a kitulu i gaku anema nu sikizatar ta pairang nu ngidanga aya. tjalja sipuliyavan a qivu ni vuvu azua, maya mavudraqut! kasetukezu! aya, katua maya liyav a kai na kakedriyan, a kakedriyan masi calinga, nakuya masi angalj, aya. nu izua saliman na nia sikataqaljan, sau ljaqunu! sumusu ti tjaina ti tjama! aya. sau paljiljii! ti su vuvu kikemudakuda anga, aya! aiyanga a pakisamulja ni vuvu.

nu ku kaljuing anga kinemenem tucu, aicu a tjaucikel a tatuluhan ni vuvu anga a si papuvaruarung, si pakisamuljamulja tja nuitjen a kakedrian tu paqaljaju, tu kiljivaku, tatja vavulungan a caucau. titjen a kacalisian liav angata a tja kakudan a pasamaquliquip anga, ari kisamuljai, ulja na mapuzangal a tja ramaljemaljeng nu ngidangidanga.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【南排灣語】 國中學生組 編號 3 號

masan drail a kakedriyan

tasicuacuayan, izuaza rupipadrangan aravac a kakedriyan, na selangada tu nu qemuin a vat na qavetjitj sa kesai, a iparu zalami aqaljemeqeman aya, qau, kavuljan a kina ta tjaljayan na qavetjitj, manu aqiljiyan na kina sa tevelain a mayatucu, “ masa izua u vate na qavetjitj, sau kavulji ti kacumususu. ”

pasusuan a kay na kina sa kavulji a vuvuvavayan, manu tjumaljan na vuvuvavayan, “ a titjama tjara izua vat na qavetjetj. ” qau, kavuljan a kama ta vat na qavetjitj, manu maitucu a qivu a kama uta, “ vaiku a kakarim ti sukaka, tjara izua nimadju. ”

qau, vaik a mata kaka, sa pasemalau tu sinau timadju na kama a kemavulj ta vat na qavetjetj. manu lemadenga a kaka na saljivalau a mudingan sa qivu a mayatucu, “ neka nu namaitazua nemanga, vaiku a kemavulj ti ina, tjaraizua nimadju! ”

qau, vaik azua kakedriyan a mata kina a kemaljulj. avanazua matjalau anga kina, garangan timadju, “ nu neka i neka, gunggung! aqu sun a venalid aravac a mangtjez a kemavulj tazua namaitazua nemanga? ”

inirivuan a maitazua za kakedriyan, masitjalavan a qivu, “ bulai numaitazua! emaitucu qumaya nima nemanemanga, u cakaven! ” aya masitjalavan, iniyacuai malap ta siqunu sa cekceki a qudjudju nimadju, manu, aza narupipadrangan a kakedriyan masan drail i sauniuni. tusiya, a drail tucu tjaljatjenglayan a cemakau sa kani a nemanemanga na qaliqali, avanzua inasizuanan naicu a tjaucikel.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【南排灣語】 國中學生組 編號 4 號

A ljak nua pulju

kasicuayan neka nutjakasizuazuanan tua tjasikavaljut, nu inika mavavua a temalem tua lami, neka nutjakakesain. pai avan a sika nasemturdje aravac a pacayan nua matjaljaljak a kakedryan, neka nukipaquzepai, neka numaqati a kilalaing tjayamadju, quzai anga nupacayan nua matjaljaljak nu kakedriyan anan a mapuljat tiamadju, kipaula aravac a kinakakedrianan.

kasicuayan izua a pacayan nua matjaljaljak kakedriyan anan tiamadju a vavayavayan a matjelu, nekanga nukipaparangezan, nekanga nu kasizuanan tua sikavaljut, pai saizua a senai a “ a aljak nua pulju” a mayatucu azua senai.

a~i anga aljak nua pulju naseman tjukez tua luseq a ljemita qadaw sinicusu tua sinavidan ta qaung a qada, maru nakiledu tua kipaula tua kinaikacauanan, ljemita tua lja vengin anga tua ljaqadaw anga, pazangal makakikaljava tua ljiya tua masulem, kinemnem tu kavalanga ljequ kavalanga ngangai i kalevelevan, nu tja masulem tja mezangal a zemaing nu tja salilim tja papuljat a semenai kakipapuljat tua varung.

kavalanga a hana a qungalj (kavaluan) i vavaw ta djeljeqi, nutja vucelelj nutjasekuya tja valeljevelj tjananguaq a vinangaljan, nutja sekuya nutja calisi tja kezeng a qinapuluan, kinemnem saqivu a kavalanga maru vuljau a maka panapana nukakuljikuljian anga nua zaljum nukaljauraman, tjara kitjaru pacai a kisuus tua pana pasa quvulj masa pakiljivak masa kiqaqav tua nasi nimadju, kavalanga tumaqati a tja nasi a kiparu cuqu a kasiw kumalji a izua semqas kumalji aizua venceluq a kemapalak kumalji a mapasaqetju satje peluseq a qaung a kipaula, kumalji a maru karuquan nua liyaw a qaciljai a tjugulj, saka mabuljaljic saka macedap saka mapasaqetj a pedjamuq ulja kamayan itjen a nakiparu cuqu a kasiw itjen, inika sinikakudan a aljakua nu masulem saka ljiya veneve sa kapucemel a piqai lipelipen a napenasaqetju a qaciljai sa veve sa remici sa tja uveleng a qapulu. aicu a senai matu lemangedageda itjen tua semenasenai a qayaqayqm a maka vavavavaw tua kasiw i cemcemel, ramulju a tjavarung, sadjelu a tjavinarungan, maru namatjeveng a tjakakakaka tua tjakipavala tua kipaula nua aljak nua pulju.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【東排灣語】 國中學生組 編號 3 號

pu dringay

izua za mere qali, tiamadju ru paradjama maciul a sema gaku, ljakua nu djemaljun i gaku, ika kilimu a qemiladj sa kisupu ta sunatj, tiamadju tjengelay matua palingulj nua gaku a pu dringay ta sacemel, liaw anga djinamaq a vutj kata kuning, tiamadju sasaiguan a kisupu, ljakua maquca ta pu dringay, avansika tjaliaw a ika qinacuvung a vaveciken, ru makiljinga ta matjaljaljak.

izua tu ita qadav, semenasenay sa paljevavavaw anga tua lalaya a i gaku, tiamadju mekekelj sana pilikuz a djemadjas ta djinameq a kuning , manu pacunan na sinsi, miculeq isangas za sinsi ika kiniljingan. kapuaming ta sikaqepuan a gaku, sa patjatju ljetaladj ta kakitulan a situ, aza sinsi niamadju paricungen i paqayaqayaw, kaw maitucu a qivu : “ulja na djemameq mun tua kuning, tu avanzua nu sitavung tua nu pasuvililj” aya, au sudringayan za kuning sa pavayan ta sinsi.

ka djemaljun tua kencengelj, patjevutaing na sinsi sa paljengisang tjayamadju, ka maka ljinges, aza sinsi sivaik ta na gaku a suziba a cemala, pizuanan ta ljameljam, kamangulj, kata ljaljikang, au sipakan ta salasaladj a situ. kamakakan, maitucu za sinsi taza tiamadju: “ nutjaivililj maqati mun a

pu dringay, ljakua ika bulay a sekavililj anga ta paljevavaw ta lalaya. numaitucu anan mun uri sitjumaalj tua nu matjaljaljak aya” , kaw kemasi zuanga, nupuaming a kitulu, vaik tiamadju a sema cemecemel a pu dringay.

nu tjaqaca tja macaqu a pu dringay tiamadju, tucu sinan cinunan nua i qinaljan, lja kana vaik a magadu a pu dringay, izua djinameq a mareka vavuy kata takec, nucuayanga izua tjiriyulj kata izua duku a qatjuvy, a pu dringay, qemaljup sinan kilacv niamadju, tjuruvu anga na sekan ta niamadju a djinameq a sacemel.

izua seleseleman namaciul sa vaik a temiljual a mapana, manu madingki ta batiri za macidilj a saladj, maipuq i puzaljuman, kapacunan naza qali, kilimu a semulava, sa vaik sama qinaljan a kipaqljing, ulja ljacadja tu sekuya djalan, segalju anga qemeljing, kadjaljunen nua uri qemeljing a caucau, nasebuqebuq i puzaljuman a namacayanga, nekanga nu nasi, veleqed aravac za qali tiamadju, qemauqaung ika metad a luseq.

qemaljup, pulingaw kata panalisi

itania sika taqaljan, a uqaljaqaljaj palaing tu macaquwa qemaljup, satja si qivu tana sepuwalang ta qaqaljupan na i cemiyl, timadju tja sinan “ kisan cemiyl ” kata “ kisan pasepucug ”.

saka nu uqaljaj sun, nu djemaljun a pitju, alu a cavilj tazua, si djaulj ta parakaljaj sasu sanluqeman a papirava ta tjakit, ulja suna na puvarung saka napupicul, a qemaljup a kiqeci.

i “ qaqaljupan ” avan nusu kungkuan, sangsanganan atja kituluin avanazua “ kipucug ta sacemel ”. nu madjaljun anga ta puluqe sa pitju, alu asu cavilu, saka asu tarivakan asu picul na maqati anga, ui si paka qepuanan sun seman vulalisen. tazuanga, tisun ui mapaquliquilid anga tu kisan qemaljup a caucaw.

a kadjunangan nia pinaqaljaj sania kiljivakan, nu qemaljup amen liyaw aravac a sinan palisi. pay amina vavuy, takec, sizi, venan azumanga sacemel ika maqati a qecin a kanen uta, kaw azuwa lumamad a sacemal kata macilug a kinakina sacemel, tiyamen ika maqati a qemeci. na maitucu, kaw ika maqulip a sacemel i gadu.

ljakuwa, ka mangetjez anga ripung a qemav tay taiwan kemasizua, tiamadju saljinga tu kilangda itjen ta niamadju a kay, saka itje kilangeda nga tana mazazangiljan a ringring, kemasizua patagilj a semavuta a papatjavat tatja qinaljan, sa papiljengeli, ulja nu nekanga kadjunangan na mazazangiljan ki nekanga nu picul asi ringring.

nu namaqal anga si ringring a picul, aycu ana djemadjas tania pare kigemegem katuwa sarenguaqan nania kinateveteveljan a sikudakuda kimaitazuanga maqulip.

vayku a kivadaq a ramaljenaljeng! sanu kitulu.

aycu a sikudan na pasekapalak ta siqaljupan a kakudan, a paqulid ay qinaljan a uqaljaqaljaj uy kicaciuran a mapulja a qemaljup, saka na maitucu aminanga a kisan qemaljup a kina cemekelja ana kipapu varung.

a za si cuwayan katuwa situcuwa asikudakudan iniyangaka mamaw nekanga za lasudan mapuzangal ta djinaneqan a sacemel ayi yanga ayi yan ayaken neka anga nu pasawljivan apakaleva ta sinipapu qimang nuwa iravaw a naqemati.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【北排灣語】 高中學生組 編號 3 號

puluqem a qaciljai ti sivere

kasicuayan izuaza kerikeri a qinaljan, a ngadan djerav aya, izuaza ita qaciljai imaza i djerav qinaljan, pinapungadanan tua ti Sivere, mavana ljemakeljakev tua qinaljan i djerav, izuaza namayatucu a kai a sipatjatjaucikecikel iqinaljan, na papisepi a cemas ta lja kuvuan ati ljamayav a parakaljai a mayatucu, pasusu tua u(ku) sinipazazekatj a kai a kipakim taza marecekelj a qaciljai ayayin, pai tuazua vaik a kipakim ti ljamayav alja kuvuan, kipakim a tuki makapidalj a qadav ti ljamayav alja kuvuan, manu djumaken ipasa kuvakuva i veljeluan aza ti sivere a uqaljai a qaciljai, ljakua inikana djemumak taza vavayan a qaciljai, vaik a semaumaq ti ljamayav a parakaljai sa qepuqepui a sedjerav a maqacuvucuvung a rakac, sa qalui a pasa djerav qinaljan ti sivere sa ljenguai sa kapalisilisi, nu matjatjaucikecikel a iqinaljan a caucau mayatucu nu qivu, aicu a ti sivere a qaciljai puluqem aravac aya, kana izua tja sikiqaung tjaimadju tjara mapasusu sakamaya aya, pai aicua sedjerav a taqaljaqaljan nu urivaik a kiayan ta nemanga a malalumalumalj kata nu urivaik a semacemecemel a qemaljup, tjara kiqaung sa palisi a pasusangas tjai sivere, kiqaung tua ulja

tjaljamakayan nu kiayan ta malalumalumalj tiamadju, kata nu vaik a qemaljup ulja izua kiniqaljup niamadju, kata nu vaik a kiqecian ulja tjaparut a qalja aya.

ka imazanan a dripung nu uri setavat a qinaljan tjara kacuyin sakamaya ti sivere, nu uri pakagaravagaven a pasetavat isangas, cemulju anan ta qacang a palisi a taqaljaqaljan, sa tjaramavana lja kuvuan ati ljamayav a parakaljai a kemacu a palisi, au nu sinalaputanga ni ljamayav a parakaljai ti sivere, mana makayanga pakagaravagaven a pasatua pinetjan ta uri kaizuanan.

tucu a kinaizuanan ni siver imaza i kazangiljan qinaljan, izuaza qivuivu ta pasetavat tjai sivere, ljakua nekanu lememu a pakagararagav, ayatua kataisangas izuaza ikamasalu taicu pai na kemacu ta kikai a sisapasapai, manu ka celcelen ta kikai ti sivere, kirimu a maljekuya izua za kikai nimadju, au tazua kamasulem saqtju a selapai saka inikanga makaya migacalj timadju, inikacuai vaik ikacauan timadju. pai kemasizua matjatjaucikecikelanga a ikazangiljan a cawcau, manu katjeluqeman aicu a ti siver a qaciljai aya a taqaljaqaljan!

Semiljeva

paqenetj ka kakedrian aken nu nacemavu ti kina, semekaulj tjanuamen, “sau, siljevan tjai su vuvu tjai tjama tjai tjaina aicu a cinavu.” qau nu nakasi vavua a qinuman a vurasi a vasa, tjara pakavulj sakamaya ta ljaqediqedi. nu kasicemecemel ti kama, nu izua djinameq a sacemel, cemeged a pipaljing ta mangetjez a cemulju tazua qadaw ni kama a vavuy. nu kaljakidjulisan mangetjez a tja ljaqediqedi pusaladj a cemuljeculj ta penaisu mudjaq ta djulis. azua djulis a pinuljacengan sa sisiaw ta ljameljam. mapaqenetj a patjetucu.

ljakua maumalj a ziday, tucu tjuruvu a kakedrian vaikanga kitevelj a ma pairang a semupu. lemaing ta varung niamadju a sikacu. aicu a kakedrian tucu mapavalitanga a varung a sipacunan a silangedan a sidjavacan, neka nu sepacengeceng ta situluan na tjaisangasangas.

tucuanga aicu a kakedrian nu veneli a ma siubay ta kakanen, nu sipangetjez i tjumaq, makulung a pacun ta izua i tjumaq a marka cemekemekelj. makulunganga a pukanu ta matjaljaljak ta cemekemekelj, keman a kisumadju. “nu mavetu aken kiparia,” aya kininemeneman.

tucuanga aicu a kakedrian, nekanga nu papaqaljayan tua matjaljaljak tua tjavuluvulung. nu pacun itjen a pita tinese. ui angata tu nageminagalj. nu tja cikelen a pacun a sicuayan a sikacu namaseqetj macaqu a lemangeda a kakedrian ta kai nua matjaljaljak.

aicu a masasiljevaljeva itjen i ta tja sikudan nanguaq aravac. nu semileva itjen ta marka tja kaka, uri mangetjez a tja manguaqan. nu namacelak a tja lima, uri mapaseqeljing a marka tja kaka. nu namasuqeljev a tja varung, izua tja levan.

kavala sa makaya cemikel azua tja masasiljevaljeva kasicuayan. tucu, amin a tja kemasi tjumaq kata tja kinacemekeljan a temulu ta tja aljak namakuda situluan na tjaisangasangas, mana uri pinivarung aicu a nguanguaq a kakudan. nu nakemasi tjumaq a matulu a kakedrian, pai nu vaikanga sasaw tiamadju a kitateveljan ta qaliqali, mana uri izua marepaqaljaqaljay marekiljivaljivak. azua maresiljevaljeva mana uri namaqulipanga a tja pacucunan a pita tinese a nageminagalj. ulja ini a namaqulip azua masasiljevaljeva a tja sikudan.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【南排灣語】 高中學生組 編號 1 號

milimilingan a pakatua palisi katua cemas

maqati cua qinaljan tu kemaizua tu minseg imaza i qinaljan a qemiladj a mazazangiljan. nu madjaljun a maljeveq maqati a maqepu a qiljaljan a mapalisi. ai qinaljan kiseljan a masantalj nu mapalisi ta maljeveq. nu maljeveq. a palisian nua paiwan izua limacavilj kintalj a maljeveq, au azua maljeveq masa tjalu putung a ilailaing a masantalj.

au nu djemaljun anga cavilj maqepu a kicun tua qadau aza sikataqaljan. sa malang ta qavai ta paridiu a maru isi patjavatjavang ta ramaljemaljeng a tjaisangas a na vaikanga. eh, kialjing ta tja vuvu a pasaqinaljan, sa kaljeveq a lima qadau. semanlisian djaljutan a qemapudrung ta sini vuljuq a buru. a buru qapudrung aya itjen a matjakai. kacuin a pasa qinaljan sa kaljeveq a lima qadau. pautez a makalimalj azua palisian.

au azua ipusau a simaza i tjanuamen i navalj, ljaviljavingan i tjanuitjen i taiwan a sepaiwan a temagilj ta ipusau. au, tu inaljeveqan matu ipusau ta asimaza a semaviri a semaputung. nu cemikel sa djaljun anga i kavulungan i aumaqan, a nimitja a qapulu a sepaiwan i putung. au, pautezanga aza palisian a maljeveq atua ipusau.

aicua palisian nu penalisi aza nia pulingau, maidja tu qau aza aicua palisian. maidja tu maidja puljapuljaten azua tjautjau a pakazuanan na ramaljemaljeng. au patjetucu izua tjen a tjajjaljaljak a na iluvad anga isumus, ljaua, matjaulaulanga pagalju. inia palailaing a ramaljemaljeng a tjaisangasangas, inakudan aya tu mapavalivalit a si-hu a na djemadjas tucu. masa inia paka palailaing tua si-hu a na djemadjas tucu, au titjen a vunavun a sevalit. inianga spurukuz, inia pakapacuru masi tangidangida paqulid a palisian a kakudanan.

azua painaka palisi inia maqati a pagaraugaven. azua pinacayan ta nakuya pinualjaken, sinan palisi aravac a namaitazua, namaitucu a tjaucikel nua tja ramaljemaljeng.

sa azua sinanpalisi nua ramaljemaljeng, izua qaqepuan ta palisian a tjinepes aya. au azua tjinepes, inia maqati a tja sazuain, mavan azua pulingau, a pucemas, a pusiqunu a sematjez tazua palisian a makaya semazua, inia maqati a paqeteleng a caucau a zuma.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【南排灣語】 高中學生組 編號 2 號

qaravan

izua za matjelu a mareqaliqali, a namasasan siruvtjetjek. Ijakua malupi aravac tiamadju. qau nunamatevetevelj tiamadju. amin a keman, temekel, kisudju katua kivantavang. saka malupi aravac tiamadju. izua kamakatalj ka pasaumaumaq tiamadju, ka uri seleman anga. manu pacun tiamadju tua paisu a tuki pida i tuvutuvung, a pini qapulu tua kasiw. maleva saka samalji. maljavar sa karasudj tiamadju tu kadrengin niamadju a tjaljuzua.

nu kavecekadan a venging. kitja sakucin anga a pasa tjumaq i tjanuitjen, satja pangapangalji aya marasudj tiamadju. qau paka nanguaq aravac tiamadju a mapuljat tazua kinarasudj niamadju. pazazekatjen azua ti tjalja sipuljaljakan nazua titjalja vuluvulungan a mayatucu “ sau vaiku a sema pairang a veneli tua tja tekelen a vava katua tja kanen a nemanga tu tja sipuzangian nu kemadrekadreng itjen a kiljaljava tua zikang, a nanguaq a tja sisakucan ” aya.

manu ka vaik anga azua ti tjalja sipuljaljakan a sema pairang. qivu azua ti sikamasanmusalj tjai tjalja vulungan, “ nusauni nu mangtjez titjaqali a

kemasi pairing, ki ku djekpi, sa ku vecqeli. qau ki su teceki tua siqunu a kemasi tjailikuz ”.

au pai nu masunasi anga timadju, ki tja pangalji anga a madrusa azua paisu. nanguaq aravac azua su kinipuvarungan. ki tja atazuai anga a pasusu. maljaljiqu tiamadju a maleva tua sini kamamau nua varung. au azua timadju a ti sipuljaljakan. ka vaivaik a sema pairang, kinemenemenem a djemaladjalan “ kavalanga ku vudilji azua paisu. makaya aken a kipuvarung tua masan lialiaw tua ku kamanguaq ” aya. qau pai kipuvarung uta timadju amayatucu “ nanguaq a ku ayatucuin, ki ken a veneli tua tjanutjelu a tatekelin, qau azua uri ku sipatekel tjaiamadju ki ku pucemeli tua camel nua kulavaw. qau nu sekudradraw anga tiamadju, qau uri kemudanan tiamadju. a kiraritan tazua paisu? ” aya azua sipuljaljakan. sadjeli tua kinipuvarungan nimadju. inikacuai, mecevucevung tiamadju izua i qapulu tua kasiw. “ pai tekelianan a kisuzelian. ” aya ti sipuljaljakan. “ vaik aken a misiq, maya kemaljva ken.” aya uta. manu inika cuai, langdan a maipug azua tjavulung a madrusa. gata ka cemikel djekepen sa sunasi timadju.